

PLANGERILE LUI IEREMIA

Introducere

„Ne aminteste in surdind ca,' tn pofida tuturor ademenirilor si aurei de aparentd strdlucire, pacatul atrage dupd sine poveri grele de durere, intristare, mizerie, sterilitate si suferinta. Este reversal monedei: «sd mancdm, sa bem si sa ne veselim» "

- Charles R. Swindoll

I. Locul unic in Canon

Aceasta carticica se numeste „Plan-gerile" in greaca, latina si engleza. Evreii o definesc in functie de primul cuv&nt Tn limba ebraica cu care Tncep capitolele 1, 2 si 4, ce se poate traduce prin „Cum" sau „Vai". Cartea consta din cinci poeme separate avand *tenia* comuna a distrugerii Ierusalimului de catre Nebucadnetar in anul 586 T.Cr. si *structura* unica de acrostih a primelor patru capitole.

Probabil pentru a Tnlesni memorarea, randurile poemului se succed Tn ordinea alfabetului ebraic, fiecare verset TncepSnd cu o noua litera, cu exceptia capitolului 3, unde fiecarei litere Ti sunt repartizate trei versete Tn sir, Tncepand cu aceeasi litera. Capitolul 5 are același numar de versete ca alfabetul ebraic (douazeci si doua) dar nu se prezintS sub forma de acrostih.

In pofida dificultatii respectarii acestei prozodii sofisticate, cartea reuseste sa transmite sentimente patrunzatoare de patriotism si profunda durere a inimii.

II. Paternitatea

Nu gasim mentionat autorul Tn textul propriu-zis al cartii Pl&ngerii, dar traditia conform careia Ieremia este eel ce a compus-o a ramas in picioare pana Tn veacul al optsprezecelea, cand a fost atacata" de criticii moderni.

Traducerea Tn greaca (Septuaginta) a cartii Plangeri este Tnsotita de o prefata al

carei stil pare sa indice un original ebraic: „Si s-a mtamplat cS dupa ce Israel a fost dus Tn captivitate iar Ierusalimul a fost pustiit, Ieremia a sezutjossj aplanscujale mare pentru Ierusalim, ziciind..." (Aici Tncepe capitolul Tntai).

Stilul cartii sugereaza ca a fost Tntr-ade-var scrisa de „profetul plangator" iar 2 Cronici 35:25 de asemenea afirma ca Ieremia a compus cantari de jale sau plangeri. Faptul ca autorul a fost martor ocular al evenimentelor descrise sj ca nu exista nici un alt candidat logic la functia de autor al ei este de natura sa sustina traditia ebraica si opinia cresting conform carora Ieremia este eel ce a compus cartea Plangeri.

in. Data

Descrierile nemijlocite ale devastarii Sionului sunt atat de vii si de coplesitoare incit denota ca au fost a^ternute Tn scris la scurta vreme dupa consumarea evenimen-tului (prin anul 586 sau 585 T.Cr.), Tnaintea ca Ieremia sa fi fost dus Tn Egipt.

IV. Fondul ?i tenia

Caderea Ierusalimului a fost o perioada de groaznicS suferinta sj cumplite dureri. Or, tocmai aceasta mare nenorocire a determinat compunerea cartii Plangeri, iz-vorata, credem noi, din TnsSi inima Tndu-rerata a profetului Ieremia.

Cartea aceasta formeaza un fel de anexa la profetiile lui Ieremia, descriind profunda mtristare a profetului in fata distrugerii Ierusalimului si a templului. In loc sa se bu-cure pentru faptul ca profetiile sale s-au Tmplinit, el a plans cu amaraciune pentru suferintele Indurate de popor.

Pe langa faptul ca Plangerile redau tn-sesi cuvintele lui Ieremia, am mai putea afirma ca In aceasta carte sunt exprimate urmatoarele teme majore:

1. tntristarea ramasitei de evrei, al caror purtator de cuvSnt era Ieremia, de a fi vazut cu ochii lor invazia babiloneana.

1. Cumplita suferinta indurata de Mesia cand a venit sa sufere, sa s&ngereze si sa moara pe crucea Golgotei (vezi, de pilda, 1:12).

1. Durerile si mtristarile pe care le va resimti ramasita de evrei cand vor fi che-mati sa Tndure perioada Marii Strarntoran, (J^ecazul lui Iacov," „Marea Tribulatie").

2. Pacat O Suferinta (1:8)

Intristare Q Pocainta (1:20)

Rugaciune O Nadejde (3:19-24)

Credinta O Restaurare (5:21

Calea spre reinnoire

SCHIJA

I. GROAZNICA PUSTIIRE A IERUSALIMULUI (1:1-11)

II. JALNICEUE STRIGATB, MARTURISIRI \$1 RUGACIUNI ALE POPORULUI (1:12-22)

A. Strigatul (1:12-17)

B. Marturisirea(l:l8, 19)

C. Rugaciunea (1:20-22)

III. DOMNUL VAZUT IN POSTURA CELm CARE A PEDEPSITIERUSA-LIMUL (cap. 2)

A. Efectele maniei lui Dumnezeu (2:1-13)

B. Cauza maniei lui Dumnezeu - esecul profetilor falsi de a avertiza poporul (2:14)

C. Ridiculizarea spectatorilor (2:15, 16)

D. timplinirea amenintarilor lansate de Dumnezeu (2:17)

E. Chemarea la pocainta (2:18, 19)

F. Rugaciunea pentru Indurarea lui Dumnezeu (2:20-22)

TV. PROFETUL DA GLAS DURERH \$1 MARTURISn RAMA\$ITEI (cap. 3)

A. Judecatile lui Dumnezeu (3:1-18)

B. fndurarile Domnului (3:19-39)

Plangerile lui Ieremia

937

C. Chemarea la reinnoire spirituals (3:40-42)

D. Durerea resimlita de Ieremia pentru Ierusalim (3:43-51)

E. Rugaciunea profetului ca sa fie izbavit de vrajmasii lui (3:52-66)

V. CONTRAST INTRE TRECUTUL SI PREZENTUL ISRAELULUI (4:1-20)

VI. PERSPECTIVA VIITORULUI - EDOMUL VA FI DISTRUS IAR IUDA VA FI RESTAURATA (4:21, 22)

VII. RAMASITA APELEAZA LA INDURAREA LUI DUMNEZEU, RUGANDU-L SA ADUCA REFACERE (cap. 5)

COMENTARIU

I. GROAZNICA PUSTIRE A IERUSALIMULUI (1:1-11)

Vedem aici completa nimicire a Ierusalimului. Versetele 1-11 sunt comentariul u-nui spectator. Cetatea ce era odinioara plina de oameni este acum o vaduva intristata; printesa a devenit o sclava, uitata si parasita de idoli ei, tradata de aliatii ei (v. 1, 2). Oamenii s-au dus in captivitate din pricina pacatului lor. Nu mai vin pelerinii sa se inchine in Sion (v. 3-9). Pretioasele vase ale sanctuarului au fost duse de cuceritori in Babilon (v. 10) iar oamenii sufera de foame (v. 11).

II. JALNICELE STRIGATE, MARTURISIRI SI RUGACIUNI ALE POPORULUI (1:12-22) A. Strigatul (1:12-17)

Pasajul acesta descrie durerea fara egal a Ierusalimului. Versetul 12 a devenit „o expresie clasica a intristarii”¹, reamintindu-ne de momentul in care Domnul nostru a plans si El pentru aceasta cetate si pentru faptul ca locuitorii sai indaratnici L-au respins. Limbajul acestor versete corespunde de asemenea cu conditia lui Cristos pe cruce, inconjurat de soldatii nemilosii, de liderii religioosi ai natiunii si de multimea de oameni - toti urmarind suferintele Sale ca pe un spectacol public.

Evreii recunosc ca Domnul (v. 15) este Cel care a adus aceasta nenorocire peste ei si desi Sionul

cere indurare cu mainile intinse, nu se gaseste nimeni care s-o mangaie; ea a devenit un lucru necurat (v. 17).

B. Marturisirea (1:18,19)

În marturisirea lor, evreii recunosc ca Domnul a dat dovada de neprihanire când i-a trimis în captivitate și ca ei s-au răscu-lat împotriva poruncii Sale, precum și faptul că ibovnicii ei pășuni - adică națiunile - au năselat-o.

C. Rugăciunea (1:20-22)

Iudeea se roagă ca Dumnezeu să-i pedesească pe dușmanii ei, ce s-au bucurat de suferința sa, recunoscând în același timp, printre suspine, fărâșele sale.

III. DOMNUL VAZUT ÎN POSTURA CELUI CARE A PEDEPSIT IERUSALIMUL (cap. 2)

A. Efectele mării lui

Dumnezeu

(2:1-13)

2:1-7 Versetele arată ce i-a făcut Dumnezeu lui Iuda - cum i-a distrus templul (**asternutui picioarelor**) (v. 1), cum i-a înghițit cetățile (v. 2), cum a refuzat să-l retina pe dușman, purtându-se de parcă El însuși ar fi fost vrăjmașul lui Iuda (v. 3-5), tratând templul ca pe o simplă grădina, cauzând încetarea sistemul jertfelor și înlăturarea atât a regelui, cât și a preotului (v. 6, 7).

2:8-13 El a ruinat cetatea, dregătorii ei fiind acum în exil iar profetii nemaibeneficiind de nici un mesaj din partea Domnului, în contextul în care bătrânii plâng iar fecioarele stau cu capul acoperit de rusine (v. 8-10). Copiii cad rapuși de

foame (v. 11, 12). Calamitatea ce s-a abătut peste oameni este mai mare decât şi-a putut imagina profetul, negăsind mângâiere pentru ea (v. 13). „**Fiica fecioara a Sionului**” este starea în care *arfi trebuit* să fie oamenii - cu totul altceva decât ceea ce *sunt* în realitate.

B. Cauza maniei lui Dumnezeu - esecul profetilor falsi de a avertiza poporul (2:14)

Profeţii lui Iuda avuseseră vedenii false şi înşelătoare. În loc să demaste fără-delegea poporului, ei au născocit tot felul de profetii false şi cumplite aiureli.

C. Ridiculizarea spectatorilor (2:15,16)

Vecinii lui Iuda jubilează în faţa prăşurii Ierusalimului, batând din palme, suierând printre dinţi şi zicând cu satisfacţie sadică: „**Aceasta e ziua pe care am aşteptat-o; am găsit-o, am văzut-o!**”

D. Împlinirea ameninţărilor lansate de Dumnezeu (2:17)

Domnul şi-a împlinit cuvântul. Şi-a doborât propriul Sau popor, înaltând puterea („cornul” în original) vrajmasilor lui Iuda.

E. Chemarea la pocăinţă (2:18,19)

Parinţii sunt indemnati să plângă înaintea Domnului fără încetare pentru tinerii lor copii care lesina de foame pe la colturile ulitelor.

F. Rugăciunea pentru îndurarea lui Dumnezeu (2:20-22)

Femeile îşi mănâncă proprii lor copii din pricina foametei. Strazile sunt pline de cei ucişi din pricina faptului că Dumnezeu i-a invitat pe babilonieni să vină la ospăţ.

IV. PROFETUL DA GLAS DURERII ŞI MARTURISĂ RAMĂŞITEI (cap. 3) A. Judecată la Dumnezeu (3:1-18)

Alternând între persoana întâi

singular şi persoana întâi plural, profetul face o paralelă între propriile sale experienţe şi cele ale concetătenilor săi. Mania lui

Dumnezeu este descrisa sub forma Tniui-nericului, a loviturilor neincetate ale mainii Sale (v. 1-3); ei sunt infatisati ca niste oameni Tmbatraniti tnainte de vreme, oase frante, morti aflati Tnca Tn viata (v. 4-6); ca unii ce sunt sortiti unei temnite din care nu pot sa scape, ca unii carora nu li se ras-punde la rugaciune (v. 7-9); ca niste ani-male haituire, Tn care sa se traga cu sagea-ta (v. 10-12); ca niste rani adanci, ca unii vrednici de dispret, ce se hranesc cu amaraciunea (v. 13-15); ca niste dinti zdro-biti, ca cenusa (v. 16); ca unii ce si-au pier-dut memoria, pacea si prosperitatea, pre-cum si ca unii ce au pierdut orice nadejde de ajutor divin (v. 17, 18).

gaseste Tn cer-cetarea de sine si intoarcerea la Domnul. Pacatul nemarturisit ramane neiertat.

B.Indurarile Domnului (3:19-39)

Rugandu-se ca Dumnezeu sa-i aduca aminte de soai'ta lui amara, profund depri-mat din cauza nenorocirii sale (v. 19, 20), profetul reuseste sa-si ia ochii de la sine si sa priveasca, Tn schimb, spre Domnul. Nadejdea reTnvie cand profetul Tsi aduce aminte ca **bunatatile si indurarile Domnului se reinnoiesc in fiecare dimineata** (v. 21-24) iar credinciosia Lui este mare² (v. 21-24). El enumera Tnvatamintele pe care si le-a Tnsusit Tn scoala suferintei: este bine sa astepti Tn tacere ajutorul Domnului, izbavirea Sa; este bine sa le supui jugului Sau Tnca din tinerete (v. 25-27); sa accepti disciplina pe care ti-o aplica Domnul si loviturile si insultele cu care te Tmproasca lumea farS sa raspunzi cu aceeasi moneda (v. 28-30); repudierea lor de catre Dumnezeu nu este finala, dupa cum nu este lipsita de temei; bunatatile Sale si tndurarile Sale nu vor lipsi niciodata (v. 31-33); Domnul nu aprob³ asuprirea, nedreptatea sau refuzarea drepturilor (v. 34-36); El este suveran, cuvantul Sau pre-domina, toate lucrurile slujesc voii Sale; a te plarige pentru faptul ca El pedepseste pacatul este lipsit de sens (v. 37-39).

C.Chemarea la reinnoire spirituals (3:40-42)

Calea binecuvantarii se

Plangerile lui Ieremia

939

D. Durerea resimtita de Ieremia pentru

Ierusalim (3:43-51)

AsistSm Tn acest punct la o revenire la tema suferintelor lui Ieremia si ale poporu-lui. Dumnezeu Ti urmarise si-i ucisese fara miia, Se izolase de rugaciunile lor si-i facuse de ocara in fata Tntregii lumi (v. 43-45). Toti dusmanii lor si-au batut joe, Tn timp ce poporul lui Dumnezeu a avut pane de frica, pericole si nimicire. Pustiirea poporuii sau 1-a facut pe profet sa planga fara Tncetare (v. 46-51).

chia, unsul Domnului, a fost prins (v. 20).

E. Rugaciunea profetului ca sa fie izbavit de vrajmasii lui (3:52-66)

Haituil ca o pasare, lovit cu pietre sj aruncat intr-o groapa, profetul a crezut ca a sosit sfarsitul (v. 52-54). El s-a rugat fierbinte din adancuri iar Dumnezeu i-a raspuns, spunandu-i sa nu se teama (v. 55-57). Acum el tl roaga pe Domnul sa vada cum a fost el maltratat - nizbunarea, stra-tagemele, ocarile, insultele, barfa si batjocurile la care a fost supus - si sif judece cauza lui. Neprihanirea cere pedep-sirea, blestemarea, urmarirea si nimicirea dusmanilor (v. 58-66). „0 inima acoperita cu un val" (v. 65), ca in textul de la 2 Cor. 3:15 unde se spline: „CSnd se citeste Moise, un val le acopera [evreilor] inima," nu se refera probabil la „impietrire, ci la legarea inimii, care arunca in pierzare."3

V. CONTRAST 1NTRE TRECUTUL SI PREZENTULISRAELULUI (4:1-20)

Profetul compara gloria de odinioara cu starea jalnica a Ierusalimului din acele zile. Templul este distrus, mamele isi parasesc copiii (v. 3, 4), oamenii mor de foame (v. 5), pedeapsa se prelungeste (v. 6), printii nu se mai recunosc pe strazi (v. 7, 8), canibalismul predomina chiar intre femeile milostive (v. 10) iar cetatea ce fusese con-siderata candva de necucerit acum a cazut (v. 12). Toate acestea au fost cauzate de pacatele profetilor ei... preofilor si poporuii (v. 13-16). tn zadar au asteptat ajutor de la Egipt (v. 17). Babilonienii i-au impresu-rat dinlr-odata (v. 18, 19) iar Regele Zede-

**VI. PERSPECTIVA
VnTORULUI -EDOMUL VA
FI DISTRUS IAR IUDA VA
FI RESTAURATA
(4:21, 22)**

Fiica Edomului s-a bucurat de
caderea Ierusalimului, dar ea va fi
pedepsita aspru iar pacatele ei se vor
da in vileag. Sionul va fi
rascumparat.

**Vn. RAMASITA APELEAZA LA
tNDURAREA LUI
DUMNEZEU, RUGANDU-L
SA ADUCA REFACERE (cap.
5)**

5:1-14 In aceste versete oamenii
deplSng conditiile groaznice care s-
au abata asupra lor - costul ridicat
al existentei (v. 4); munca fortata
(v. 5); asuprirea (v. 8); foametea si
pericolele (v. 9, 10); atro-citatile
comise Tmpotriva fecioarelor,
printilor si batranilor (v. 11, 12);
greutatile cu care sunt confruntati
tinerii, baietii si batranii(v. 13, 14).

5:15-18 Din pricina tuturor
acestor orori, bucuria lui Iuda a
Tncetat, dansul s-a transformat Tn
jale, cununia a cazut de pe capul ei
iar Muntele Sion zace pustiu.

Motivul pentru toate acestea
este mar-turist: „Vai de noi, caci
am pacatuit!"

5:19-22 In fine oamenii II roaga
pe Domnul sa-i readuca la El Insusi,
pentru ca sa poatS fi restaurati si
remnoiti. Este interesant ca Tn
multe manuscrise ebraice versetul
21 se repet& dupa versetul 22,
dupa cate se pare pentru ca astfel
cartea s3 se Tncheie pe o nota de
speranta, iai* nu de Tntristare.⁴ De
fapt, cum remarca Keil, o
Tntelegere corecta a versetului 22
face inutila aceasta repetare:

AceastS concluzie este in deplina
concordanta cu tonul Tntregii carti
Plangeri, Tn care plan-gerea si
rugSmintea trebuie sa continue pana
la capSt - dar mrfara un element de
speranta, desi acesta nu se ridicS la
nivelul biruintei Jnaripate, ci, cum se
exprima Gerlach, „abia palpaTe de
departe, ca luceafarul de dimineata
printre nori, care nu risipeste el
Tnsuși umbrele noptii, desi vestegte
apropierea soarelui ce sta sa rasarS
si faptul cS acestuia Ti va apartine
biruinta."-¹

NOTE FINALE

¹(1:12-17) R. K. Harrison, *Jeremiah and Lamentations*, p. 210.

²(3:19-39) Sa-i Fie Tngaduit editorului sa impartaseasca cititorului o amintire personala. Versetele 22 si 23 au un inteles deosebit pentru mine. Tatalui meu Ti placea sa citeze versetul 22: „Prin Indurarile Domnului nu suntem noi mistuiti” (v. 22) iar cantarea favorita a mamei mele, „Great Is Thy Faithfulness” (Mare este credinciosia Ta) se bazeaza pe versetul 23. Abia dupa ce amandoi au plecat acasa la Domnul ne-am dat noi seama ca sentimentele lor - fiecare oglindind personalitatea sa - se potriveau de minune, unul

langa altul, ca in capitolul 3 din Plangeri.

³(3:52-66) C. F. Keil, "Lamentations,"¹ in *Biblical Commentary on the Old Testament*, XX:455.

⁴(5:19-22) O repetare similara pentru lecturi mai adecvate din sinagoga se intalneste la sfarsitul cartilor Eclesiastul, Isaia si Maleahi.

⁵(5:19-22) Keil, "Lamentations," XX:455.

BIBLIOGRAFIE

Pentru *Bibliografie* a se consul ta Bibliografia de la comentariul asupra cartii Ieremia.